

Nr 41

Kungl. Maj:ts proposition angående 1975 års verksamhetsbudget för det nordiska kultursamarbetet m. m.; given den 29 mars 1974.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över utbildningsärenden, föreslå riksdagen att bifalla de förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

CARL GUSTAF

BERTIL ZACHRISSON

Propositionens huvudsakliga innehåll

I det år 1971 ingångna avtalet om nordiskt kulturellt samarbete ingår bestämmelser om en gemensam verksamhetsbudget för kultursamarbetet. Nordiska ministerrådet fastställde den 18 mars 1974 ett förslag till budget för år 1975. I propositionen begärs medel för att täcka den svenska andelen av denna budget. Vidare ges en kort översikt över vissa viktigare åtgärder inom det nordiska kultursamarbetet under år 1973.

Utdrag av protokollet över utbildningsärenden hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet den 29 mars 1974.

Närvarande: Statsministern PALME, statsråden STRÄNG, JOHANSSON, ASPLING, LUNDKVIST, GEIJER, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, GUSTAFSSON, ZACHRISSON, LEIJON, HJELM-WALLÉN.

Statsrådet Zachrisson anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *1975 års verksamhetsbudget för det nordiska kultursamarbetet m.m.* och anför.

I prop. 1974:1 (bil. 10 s. 451) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, till *Nordiska samarbetsprojekt m.m.* för budgetåret 1974/75 beräkna ett förslagsanslag av 11 778 000 kr.

Jag anhåller att nu få ta upp denna fråga.

1 Inledning

År 1971 ingick de nordiska länderna ett avtal om kulturellt samarbete. Avtalet trädde i kraft den 1 januari 1972 (prop. 1971: 54, KrU 1971: 13, rskr 1971: 188). Förutom precisering av de övergripande målen för samarbetet innehåller avtalet bestämmelser om samarbetsorgan m. m. och om en gemensam budget för det nordiska kultursamarbetet.

Nordiska ministerrådet har den 13 december 1971 och den 25 oktober 1973 fastställt hur behandlingen av den gemensamma budgeten skall utformas. För att få ett tidsschema som kan anpassas till samtliga nordiska länders budget har man valt att följa ett verksamhetsår som sammanfaller med kalenderåret. Detta medför bl.a. att ett bearbetat budgetförslag inte kan föreligga vid en sådan tidpunkt att det, trots att det bör behandlas av vårriksdagen, kan föreläggas riksdagen inom den för anslagspropositioner fastställda tiden. Detta förfarande har godkänts av riksdagen (prop. 1972:130 s. 41, KrU 1972:24, rskr 1972:315).

Den 18 mars 1974 fastställde Nordiska ministerrådet ett förslag till verksamhetsbudget för det nordiska kultursamarbetet år 1975. I enlighet med en med Nordiska rådet träffad överenskommelse har överläggningar om vissa frågor i anslutning till budgeten ägt rum mellan ministerrådet och Nordiska rådets kulturutskott vid möten den 25 oktober 1973 och den 15 februari 1974.

I det följande kommer jag att närmare redogöra för ministerrådets budgetförslag och för vissa frågor som har anknytning till budgeten.

2 1975 års verksamhetsbudget m. m.

2.1 Det nordiska kultursamarbetets struktur

Det mellanstatliga nordiska kultursamarbetet är inordnat under Nordiska ministerrådet — tillkommet genom 1971 års ändring av den nordiska samarbetsöverenskommelsen, det s.k. Helsingforsavtalet (prop. 1971:53, UU 1971:9, rskr 1971:154) — i sammansättning av undervisnings- och kulturministrarna. Under ministerrådet leds samarbetet av en särskild ämbetsmannakommitté med ledamöter från de fem nordiska länderna.

I enlighet med bestämmelserna i kulturavtalet har fr.o.m. den 1 januari 1972 upprättats ett sekretariat för nordiskt kulturellt samarbete, förlagt till Köpenhamn. På samma sätt som det förra året upprättade ministerrådssekretariatet i Oslo, vilket utför sekretariatsuppgifter för Nordiska ministerrådet på övriga samarbetsområden, fick kultursekretariatet fr.o.m. den 1 juli 1973 ställning som internationellt organ. Ett särskilt avtal om de två ministerrådssekretariats ställning m.m. undertecknades den 12 april 1973 (prop. 1973:122, UU 1973:14, rskr 1973:246). Kostnaderna för Sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete ingår som en särskild post i kulturbudgeten.

Ministerrådet, ämbetsmannakommittén och sekretariatet biträds av tre av ministerrådet tillsatta kommittéer, en för vardera utbildning, forskning och allmänkulturell verksamhet.

Inom den gemensamma budgetens ram bestrids kostnaderna för en rad nordiska institutioner och andra samarbetsorgan. I budgeten ingår också vissa projekt av såväl permanent art som av tidsbegränsad varaktighet. Dessutom utgår bidrag till verksamhet inom vissa fristående organisationer m.m.

Det bör anmärkas att den gemensamma verksamhetsbudgeten inte omfattar alla nordiska kulturaktiviteter. Bl. a. ges nationella bidrag till många nordiska ändamål av närmast bilateral karaktär. De svenska bidragen av denna art har till större delen förts upp under anslaget Bidrag till vissa bilaterala nordiska projekt m. m. (prop. 1974:1 bil. 10 s. 453). Medel anvisas också till nordiska afrikainstitutet (prop. 1974:1 bil. 10 s. 451). Betydande bidrag ges i enlighet med sedvanliga bidragsregler till nordiska folkhögskolan i Kungälv.

Dessutom äger ett betydande samarbete rum genom direktkontakter mellan myndigheter m. fl. i de nordiska länderna. Detta samarbete har i allmänhet inte direkt påvisbara budgetära följder men har stor betydelse för samverkan mellan länderna.

2.2 Kultursamarbetet under år 1973

En utförlig redogörelse för samarbetet under år 1973 har givits i ministerrådets berättelse om det nordiska samarbetet till Nordiska rådets 22:a session år 1974.

Som en viktig del av detta arbete har samlingsorganen inlett en utvärdering av verksamheten vid de institutioner m. m. som omfattas av budgeten. I utvärderingen deltar de av ministerrådet tillsatta rådgivande kommittéerna. Vad gäller forskningsområdet har kontakt även etablerats med forskningsrådets nordiska samlingsorgan.

De tidigare beslutade Nordiskt vulkanologiskt institut i Island och Nordiskt samiskt institut, förlagt till Nord-Norge, har under 1973 börjat sin verksamhet.

Det nordiska samarbetet i fråga om forskarutbildning har under året byggts ut ytterligare. Vidare kan nämnas att vissa initiativ som gäller nordisk samordning av vetenskaplig information och dokumentation givits prioritet, bl. a. genom en förhöjning av anslaget till det nordiska samordningsorganet för teknisk och vetenskaplig information och dokumentation. Ministerrådet har också beslutat stödja en nordisk dokumentationscentral för masskommunikationsforskning under en försöksperiod på tre år.

Arbetet med harmonisering av skolordningarna i de nordiska länderna anges som en av de mest centrala uppgifterna inom kultursamarbetet. Verksamheten har hittills inriktats på bl. a. jämförande läroplansarbete. Ministerrådet har under året fattat beslut om att utveckla harmoniseringsarbetet till att i större utsträckning än hittills inriktas på samnordiskt pedagogiskt forsknings- och utvecklingsarbete. Bland de sektorer som tagits upp nyligen inom harmoniseringsarbetets ram kan nämnas förskolan.

Under 1973 godkände ministerrådet gemensamma riktlinjer för studiesocialt stöd vid studier i annat nordiskt land än hemlandet. Riktlinjerna förutsätts bli tillämplade fr. o. m. den 1 juli 1974 (prop. 1973: 189, SfU 1973: 37, rskr 1973: 331).

Ministerrådet har också prioriterat det nordiska TV-samarbetet och under 1973 tagit initiativ till en utredning tillsammans med de nordiska radioföretagen om möjligheterna att öka samarbetet på området. En av ministerrådet tillsatt kommitté avgav i oktober en mellanrapport där man skisserade möjligheterna till förbättrad mottagning av grannlandsprogram. En slutrapport med konkreta förslag till åtgärder skall framläggas under 1974.

Under 1973 har principbeslut fattats om en försöksordning med stöd till översättning av nordisk litteratur till andra nordiska språk.

Ministerrådet har velat prioritera åtgärder som syftar till att stödja nordiskt samarbete inom bredare befolkningsgrupper. En sådan åtgärd

är det stöd som ges till ungdomsorganisationernas nordiska samarbete i form av en treårig försöksverksamhet. Vidare har ministerrådet uttalat att vikt skall läggas vid åtgärder för ökat nordiskt samarbete mellan folkrörelserna, framför allt då folkbildningsorganisationerna.

År 1973 inleddes också försöksverksamhet med nordiska vandringsutställningar av allmänupplysande karaktär. På svensk sida har denna verksamhet anknytning bl. a. till verksamheten med riksutställningar.

2.3 Samarbetets finansiering

Efter diskussioner inom Nordiska ministerrådet överenskomms hösten 1972 att kostnaderna för nordiska samarbetsprojekt borde fördelas mellan länderna i enlighet med en fördelningsnyckel som baseras på ländernas bruttonationalprodukter. Riksdagen har godkänt att kostnaderna för ändamål inom verksamhetsbudgeten för nordiskt kulturellt samarbete fördelas enligt denna princip (prop. 1973:83, KrU 1973:27, rskr 1973:247).

Enligt överenskommelsen skall fördelningsnyckeln revideras vart tredje år. Fördelningen för åren 1974—1976 är: Danmark 22 %, Finland 16 %, Island 1 %, Norge 16 % och Sverige 45 %.

Den nordiska kulturbudgeten fastställs i danska kronor. Därvid förutsätts att de institutioner m.m. som ingår i budgeten garanteras anslag i resp. huvudsakliga utgiftsvaluta motsvarande i budgeten i danska kronor angivet belopp enligt de valutakurser som gällde när beloppet beräknades.

2.4 Nordiska ministerrådets förslag till budget för år 1975

2.4.1 Översikt

Nordiska ministerrådet fastställde den 17 december 1973 en budget för år 1974 om 33 700 000 danska kronor. För de olika institutionerna beräknades budgeten i 1974 års prisläge men vad gäller löner i 1972 års lönenivå. Kostnaderna för automatiska löneökningar till följd av nya löneavtal m. m. till 1974 års nivå förutsattes därvid i princip bli täckta på samma sätt som vid nationell budgetering, dvs. så att den samlade aktivitetsnivån inte skulle komma att sänkas. Preliminärt hade dessa öknningar beräknats komma att uppgå till 1 500 000 danska kronor.

För år 1975 har i anslagsframställningar m.m. begärts i runt tal 48,4 milj. danska kronor. Sedan anslagsframställningarna beretts inom samarbetsorganen fastställde ministerrådet den 18 mars 1974 ett förslag till verksamhetsbudget för år 1975 om 38 656 000 danska kronor. Budgeten är beräknad i 1975 års prisläge med undantag av lönekostnaderna som beräknats i 1973 års nivå, varvid ministerrådet förutsätter att institutionernas kostnader för automatiska löneökningar till 1975 års nivå täcks på samma sätt som i 1974 års budget. Jämfört med mot-

svarande belopp för år 1974, 33,7 milj., innebär ministerrådets förslag för år 1975 en ökning med ca 14,7 %. Härav utgör ca 5,9 % en aktivitetssökning.

En sammanställning av ministerrådets förslag torde få fogas som *bilaga* till statsrådsprotokollet i detta ärende.

2.4.2 Innehållet i ministerrådets förslag

I ministerrådets förslag om 38,6 milj. danska kronor avser 14,1 milj. forskningsområdet, 5,6 milj. utbildningsområdet och 4,4 milj. det allmänskulturella området.

På *forskningsområdet*, där ökningen till år 1975 enligt förslaget skulle motsvara ca 22,7 %, föreslås verksamheten vid Nordiska institutet för teoretisk atomfysik, Nordita, i Köpenhamn utvidgas till att omfatta även det fasta tillståndets fysik. Kostnaderna härför förutsätts delvis, som föreslagits av institutets styrelse, bli täckta genom omdisponeringar inom nuvarande ramar för institutet.

En fortsatt uppbyggnad av det under år 1973 etablerade vulkanologiska institutet i Island avses bli genomförd. Möjligheter till utvidgad verksamhet ges också för de nordiska forskarkurserna och för koordineringsorganet för teknisk och vetenskaplig information och dokumentation, Norddok.

På *utbildningsområdet* förutsätts en ökning till år 1975 med ca 9,1 %. Fortsatt görs en kraftig satsning på arbetet med harmonisering av skolordningarna i Norden. Ett förslag om integrering av Nordens folkliga akademi med Nordiska folkhögskolan i Kungälv har bordlagts i avvaktan på ytterligare förslag från institutionernas styrelser om målsättning m.m. för en integrerad institution.

Ökningen på det *allmänskulturella området* är ca 27,9 %. I denna ökning är medräknad en fortsatt utbyggnad av det samiska institutet i Kautokeino. Vidare förutses ökning bl. a. av anslag till nordiskt teatergästspeisutbyte. Inom ramen för de medel som står till ministerrådets disposition finansieras bl. a. viktig försöksverksamhet på det allmänskulturella området.

Nordiska kulturfondens anslag för år 1974 uppgår till 5 milj. danska kronor. Förslag om en betydande utökning av fondens medel har bordlagts i avvaktan på resultatet av en pågående utvärdering av fonden. Mot bakgrund av en framställning från fondens styrelse föreslår ministerrådet dock en höjning till 5,5 milj. för år 1975.

De *medel till ministerrådets disposition* som ingår i budgeten föreslås för år 1975 uppgå till oförändrat 5,3 milj. danska kronor. En betydande del av dessa medel är på förhand reserverad för viss pågående försöksverksamhet m. m., särskilt på det allmänskulturella området. Bl.a. avses medel anvisas även för år 1975 för stöd till nordiskt

ungdomssamarbete och till nordiska vandringsutställningar av allmänupplysande karaktär. Förslag om utvidgat nordiskt konstsamarbete bereds f. n. inom samarbetsorganen och kan leda till att medel bör anvisas ur dispositionsposten under år 1975.

3 Nordiska samarbetsrådet för kriminologi

Nordiska samarbetsrådet för kriminologi tillkom år 1961 (prop. 1961: 78 s. 24, SU 1961: 106, rskr 1961: 227). Stadga för rådet godkändes för Sveriges del av Kungl. Maj:t den 20 oktober 1961. Rådets uppgift är att främja kriminologisk forskning i Norden och att bistå myndigheterna i de nordiska länderna i kriminologiska frågor. För verksamheten inom rådet har för år 1974 under anslaget Nordiska samarbetsprojekt m. m. anvisats 152 300 kronor, motsvarande den svenska andelen av en budget om ca 290 000 finska mark.

I anslagsframställning för år 1975 har rådet lagt fram ett budgetförslag om 351 600 finska mark. Förutom av prisomräkning föranleds ökningen av högre kostnader för sekretariatet som från hösten 1974 kommer att förläggas till Stockholm.

4 Departementschefen

Som anfördes av föredraganden när förslag till budget för nordiskt kulturellt samarbete för år 1974 förelades riksdagen kan det år 1971 ingångna nordiska kulturavtalet ses som ett väsentligt steg i utvecklandet av samarbetet mellan de nordiska länderna. Det måste härvid betonas att kultursamarbetet har en lång tradition och även före år 1971 fått en betydande omfattning. Avtalet innebär alltså ett ytterligare vidareutvecklande av ett sedan länge pågående samarbete.

För den tid som förflutit sedan avtalet slöts kan väsentliga framsteg redovisas. Viktiga beslut har tagits av Nordiska ministerrådet inom ramen för avtalet. Jag skall här bara nämna ett par exempel på initiativ som kan antas bli av stor betydelse för den framtida kulturgemenskapen, nämligen den utredning om utvidgat TV-samarbete som tillsattes förra året och de beslut som fattats om inriktningen av arbetet med harmonisering av skolordningarna i Norden. En utförlig redogörelse för fattade beslut och vidtagna åtgärder har som nämnts givits i ministerrådets berättelse om det nordiska samarbetet till Nordiska rådets session i år.

På den organisatoriska sidan har en väl fungerande samarbetsapparat byggts upp. En motsvarande utveckling har ägt rum på andra arbetsområden. Från den 1 juli 1973 har ministerrådet i Oslo inrättat ett sekretariat som handlägger frågor inom övriga nordiska arbetsområden. Jag finner det väsentligt att även under det fortsatta arbetet uppmärksamhet ägnas åt att åstadkomma enkla och ändamålsenliga former för samarbete och samordning i frågor som rör båda ministerrådssekreterierna.

Enligt kulturavtalet medverkar Nordiska rådet i samarbetet. Presidiet har utsett rådets kulturutskott att företräda rådet i detta sammanhang. Fortlöpande diskussioner har förts mellan ministerrådet i sammansättning av undervisnings- och kulturministrarna och kulturutskottet om formerna för rådets medverkan. Med utgångspunkt i erfarenheterna från de första åren enades ministerrådet och utskottet hösten 1973 om en viss omläggning av de från början överenskomna formerna. Den ändrade uppläggningsen har tillämpats i samband med det budgetarbete som föregått ministerrådets förslag till budget för år 1975 och synes av båda parterna bedömas som tillfredsställande.

Ett av de viktigaste syftena med att bygga upp en ny samarbetsstruktur har varit att skapa ett instrument för samlad planering och prioritering av kultursamarbetet. I december 1972 godkände ministerrådet ett program på kort sikt för samarbetet. Programmet redovisades i ministerrådets berättelse till Nordiska rådets session år 1973.

Planeringsarbetet har därefter fortsatt inom samarbetsorganen. Inriktningen har därvid varit på längre sikt. I arbetet är bl. a. de av ministerrådet tillsatta rådgivande kommittéerna inkopplade. En viktig del av arbetet är en utvärdering av det hittillsvarande samarbetet. Det är min uppfattning att man, när man skall ta ställning till den framtida utformningen av kultursamarbetet, inte skall tveka att disponera om de tillgängliga resurserna, om erfarenheterna visar att den arbetsform som valts inte varit tillfredsställande eller om ett bestämt samarbetsområde bedöms inte längre vara aktuellt.

Ministerrådet fastställde den 18 mars 1974 ett förslag till *budget för nordiskt kulturellt samarbete för år 1975*. Motsvarande förslag för övriga samarbetsområden fastställdes av ministerrådet i sammansättning av samarbetsministrarna den 11 mars 1974 och föreläggs riksdagen i särskild proposition (prop. 1974: 91).

Ministerrådets förslag till budget för kultursamarbetet uppgår till 38 656 000 danska kronor. I förslaget har härvid lönekostnaderna beräknats i 1973 års nivå. Ministerrådet har förutsatt att institutionernas kostnader för löneökningar av automatisk karaktär till 1975 års nivå täcks på så sätt att den samlade aktivitetsnivån inte sänks, varför medelsbehovet kommer att överstiga det föreslagna beloppet. Vidare bör noteras att i budgetförslaget beräkningarna gjorts med beaktande av den 1 mars 1974 gällande valutakurser. De institutioner och projekt som ingår i budgeten bör garanteras anslag i resp. utgiftsvaluta som efter dessa valutakurser motsvarar vad ministerrådet föreslår.

Ökningen från den för år 1974 godkända budgeten, 33,7 milj. danska kronor, är ca 14,7 %. Detta utgör en betydligt kraftigare ökning än från år 1973 till år 1974, som uppgick till inte fullt 10 %. Förutom ökningarna hänförliga till pris- och löneomräkning m. m. innebär förslaget en reell aktivitetsökning med 2 milj. danska kronor, dvs. ca 5,9 %. Härutöver kommer en ökning av anslag till Nordiska kulturfonden med 0,5 milj. danska kronor.

Bland de större ökningsposterna på *forskningsområdet* kan nämnas Nordiska institutet för atomfysik, där verksamheten utvidgas till att gälla även fasta tillståndets fysik, koordineringsorganet för teknisk och vetenskaplig information och dokumentation samt Nordiskt vulkanologiskt institut, där en fortsatt uppbyggnad kommer att ske. Vid bedömningen av projekt på forskningsområdet har hänsyn kunnat tas till vissa preliminära resultat av det pågående utvärderingsarbetet.

På *utbildningsområdet* görs bl. a. en fortsatt stark satsning på arbetet med harmonisering av skolordningarna i Norden. Ministerrådet har under år 1973 godkänt en utvidgad verksamhet som huvudsakligen inriktas på forsknings- och utvecklingsarbete.

Den förhållandevis största ökningen ligger på det *allmänkulturella området* där anslagen till bl. a. teatergästspelsutbyte och Nordiskt

samiskt institut ökas. Ministerrådets prioritering av detta område framgår också av att inom ramen för dispositionsmedel viktig försöksverksamhet pågår, t. ex. stöd till ungdomssamarbete och till vandringsutställningar av allmänupplysande karaktär. Ministerrådet har vidare, bl. a. efter samråd med Nordiska rådets kulturutskott, uttalat att ökad stöd bör ges folkrörelserna, och då särskilt folkbildningsorganisationerna. Det är enligt min mening av stor vikt att denna aspekt noga bevakas i det framtida planeringsarbetet.

I budgetförslaget upptas som tidigare *medel till ministerrådets disposition*. Som framgår av vad jag anfört torde en del av det belopp som föreslås, 5,3 milj. danska kronor, tas i anspråk genom redan gjorda åtaganden, bl. a. viss igångsatt försöksverksamhet. Inom den föreslagna ramen förutses dock en fri, på förhand icke intecknad del.

I samband med kulturavtalets tillkomst uttalades att frågan om förhållandet mellan å ena sidan *Nordiska kulturfonden* och å andra sidan främst ministerrådets dispositionsmedel borde utredas och prövas så att slutlig ställning på grundval av de erfarenheter som vunnits kunde tas före utgången av år 1974. En sådan utredning har satts igång. Jag förutsätter dock att vid behov den uppsatta tidsgränsen kan förskjutas om detta krävs för att ge Nordiska rådet tillfälle att framföra sina synpunkter på utvärderingsresultatet.

I avvaktan på utvärderingen har ministerrådet bedömt att större ökning av anslagen till fonden inte bör göras nu. Denna bedömning avslutar jag mig till. Förslaget för år 1975 innebär dock en uppräkning med 0,5 milj. till 5,5 milj. danska kronor.

Ministerrådets budgetförslag skall föreläggas parlamenten i de enskilda länderna. Sedan parlamentsbehandlingen ägt rum avses 1975 års budget bli fastställd i slutet av innevarande år. Ministerrådet bör därvid inom den överenskomna ramen kunna göra de ändringar i förhållande till förslaget som krävs av under mellantiden eventuellt uppkomna omständigheter.

Med hänsyn till att budgeten för år 1975 i sin helhet bör fastställas före ingången av kalenderåret 1975 och anslag därefter skall kunna utbetalas till institutioner m. m. bör medel för att täcka den svenska andelen av budgeten anvisas i riksstaten för budgetåret 1974/75. Berörda anslag bör konstrueras som förslagsanslag för att man skall kunna ersätta de enskilda institutionerna vid inträffade valutakursändringar. Kungl. Maj:t bör kunna överskrida anslaget av sådana skäl, liksom för att täcka institutionernas kostnader för automatiska löneökningar i enlighet med ministerrådets beslut. Kungl. Maj:t bör ha möjlighet att låta den del av 1975 års budget som utbetalas under hösten 1975 belasta motsvarande anslag på riksstaten för budgetåret 1975/76, inom den av riksdagen godkända ramen för år 1975.

Med hänvisning till vad jag anförde hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna den av Nordiska ministerrådet föreslagna budgeten för nordiska kulturellt samarbete år 1975 om 38 656 000 danska kronor.

5 Anslagsberäkning m. m. för budgetåret 1974/75

I riksstaten för budgetåret 1973/74 har under åttonde huvudtiteln under reservationsanslagen Sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete, Nordiska samarbetsprojekt m. m., Nordiska institutet för samhällsplanering, Nordiska institutet för teoretisk atomfysik och Nordiska kulturfonden förts upp sammanlagt 11 975 000 kronor.

Av medlen under anslaget Nordiska samarbetsprojekt m. m. avsåg 350 000 kronor vissa ändamål som inte ingick i den gemensamma nordiska budgeten. En preliminär fördelning av dessa angavs i prop. 1973: 83. Kungl. Maj:t har vid den slutliga fördelningen företagit en mindre omDispositionering av dessa medel så att bidrag utgått förutom till då nämnda ändamål även till Nämnden för nordiskt musiksamarbete. Medel för dessa ändamål, med undantag av Nordiska samarbetsrådet för kriminologi, har för budgetåret 1974/75 beräknats under anslaget Bidrag till vissa bilaterala nordiska projekt m. m.

Under anslaget Nordiska samarbetsprojekt m. m. beräknades dessutom 245 000 kronor för kalenderåret 1973 som täckning för under detta år uppkommande kursförluster för vissa svenska bidrag. Återstående del av de anvisade medlen var avsedd att täcka den svenska andelen av 1974 års budget för nordiskt kulturellt samarbete.

Som jag anförde i prop. 1974: 1 (bil. 10 s. 451) bör fr. o. m. budgetåret 1974/75 den svenska andelen av den nordiska budgeten anvisas under ett anslag, benämnt Nordiska samarbetsprojekt m. m. Detta anslag bör ha karaktär av förslagsanslag. Under anslaget anvisat belopp bör av skäl som jag redovisat i det föregående kunna överskridas.

Nordiska ministerrådet har för år 1975 godkänt en budget om 38 656 000 danska kronor. Institutionernas kostnader för automatiska löneökningar under 1974 och 1975 har av ministerrådet förutsatts bli täckta med medel utöver den godkända budgeten. Full översikt över dessa kostnader kan fås först hösten 1975. Preliminärt kan de dock uppskattas till 1 800 000 danska kronor. I förslaget avser 1 177 000 kronor Nordiska koordineringsorganet för teknisk och vetenskaplig information och dokumentation (NORDDOK) för vilket för svensk del medel beräknas under trettonde huvudtiteln. Den svenska andelen av återstoden, 45 % av 37,5+1,8 milj., utgör 17 685 000 danska kronor, vilket enligt nuvarande växelkurs skulle motsvara 13 140 000 svenska kronor. Medlen bör föras upp under åttonde huvudtiteln i riksstaten för budgetåret 1974/75. Kungl. Maj:t bör ha möjlighet låta den del av 1975 års budget som utbetalas under hösten 1975 belasta motsvarande anslag på riksstaten för budgetåret 1975/76, inom den av riksdagen godkända ramen för år 1975.

Sverige bestrider 45 % av kostnaderna för Nordiska samarbetsrådet för kriminologi. Den svenska andelen av budgeten för år 1975 beräknar jag till 158 300 finska mark, dvs. enligt nuvarande växelkurs 191 000 svenska kronor.

Jag hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Nordiska samarbetsprojekt m. m.* för budgetåret 1974/75 under åttonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 13 331 000 kr.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Agneta Heide

Bilaga

Nordiska ministerrådets förslag till verksamhetsbudget för nordiskt kulturellt samarbete år 1975 (1 000-tal danska kronor)

Andamål	Anslag 1974	Förslag 1975
Sekretariatet för nordiskt kulturellt samarbete	3 210	3 600
Forskning	11 520	14 142
Nordiska institutet för teoretisk atomfysik	4 310	4 990
Nordiska institutet för folkdiktning	275	344
Centralinstitutet för nordisk asienforskning	1 130	1 464
Nordiska institutet för sjö rätt	545	670
Nordiska kollegiet för fysisk oceanografi	445	477
Nordiska kollegiet för terrester ekologi	305	324
Nordiska forskarkurser (tid. Nordisk sommarskola för forskarutbildning) ..	1 100	1 330
Nordiska samsarbetskommittén för arktisk medicinsk forskning	300	329
Nordiska samsarbetskommittén för internationell politik	490	518
Nordiska koordineringsorganet för vetenskaplig och teknisk information och dokumentation	800 ¹	1 177 ¹
Scandiaplanen	—	160
Nordiska kollegiet för marinbiologi	325	369
Nordiska geoexkursioner till Island	145	196
Nordiska sommaruniversitetet	500	500
Nordiskt vulkanologiskt institut	850	1 294
Utbildning	5 180	5 651
Nordens folkliga akademi	1 450	1 566
Harmonisering av skolordningarna i Norden	850	900
Nordisk journalistkurs	350	368
Nordiska institutet för samhällsplanering	1 800	1 983
Nordiska kurser i språk och litteratur ..	525	550
Nordiska universitetskurser i historia ..	50	61
Nordisk federation för medicinsk undervisning	155	223
Allmänskulturell verksamhet	3 490	4 463
Nordens hus i Reykjavik	1 033	1 459
Nordiska teaterseminarier	200	220
Nordiska rådets litteraturpris	140	150
Nordiska rådets musikpris	99	—
Nordiskt samarbete om bildande konst	125	175
Nordiskt musiksamarbete	400	440
Nordiskt teatergästspelsutbyte	643	830
Nordiskt samiskt institut	850	1 189
Medel till Nordiska ministerrådets disposition	5 300	5 300
Nordiska kulturfonden	5 000	5 500
Summa	33 700	38 656

¹ Medel beräknas under trettonde huvudtiteln

Innehåll

	Sid.
1. Inledning	3
2. 1975 års verksamhetsbudget m. m.	4
2.1. Det nordiska kultursamarbetets struktur	4
2.2. Kultursamarbetet under år 1973	5
2.3. Samarbetets finansiering	6
2.4. Nordiska ministerrådets förslag till budget för år 1975	6
2.4.1. Översikt	6
2.4.2. Innehållet i ministerrådets förslag	7
3. Nordiska samarbetsrådet för kriminologi	9
4. Departementschefen	10
5. Anslagsberäkning m. m. för budgetåret 1974/75	14
Bilaga: Nordiska ministerrådets förslag till verksamhetsbudget för nordiskt kulturellt samarbete år 1975	16

